

Tema:

**Zastupništvo u
parnici**

Ko je zastupnik u parnici?

Lice koje u ime i za račun parnične stranke preduzima parnične radnje

Zastupnik u parnici ostvaruje dve funkcije:

- Zastupnik preduzima parnične radnje u ime i za račun stranke

(aktivna funkcija zastupnika)

- Prema zastupniku i sud i parnični protivnik preduzimaju parnične radnje

(pasivna funkcija zastupnika)

Zastupništvo je pravni odnos

Spoljašnji odnos – regulisan
procesnim pravom

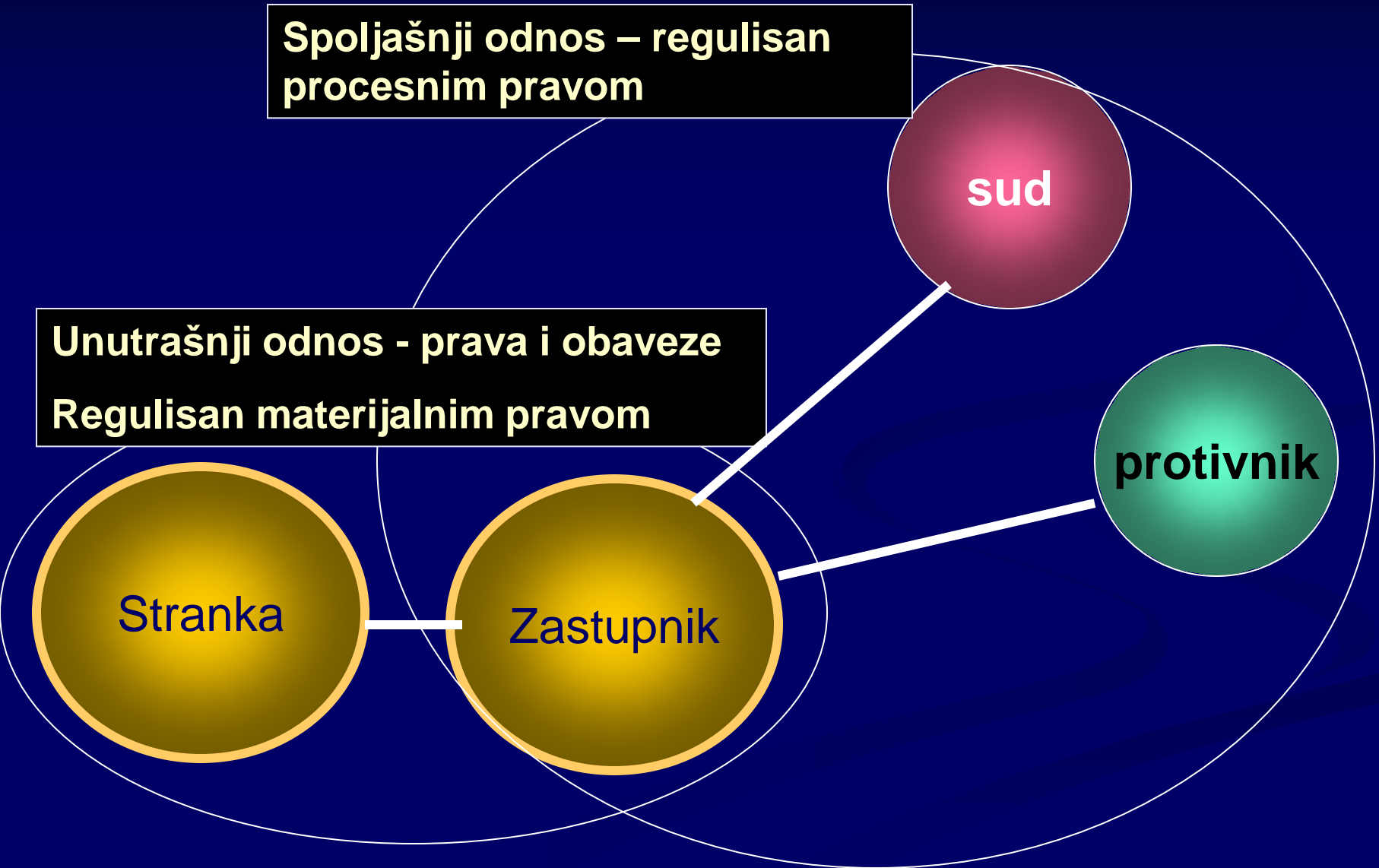
Unutrašnji odnos - prava i obaveze
Regulisan materijalnim pravom

Stranka

Zastupnik

sud

protivnik

Prava i dužnosti zastupnika:

- Da se pred sudom legitimiše kao zastupnik prilikom preduzimanja prve radnje u postupku
- Da u ime i za račun stranke preduzima parnične radnje na koje je ovlašćen
- Da savesno obavlja svoju funkciju

savestan zastupnik:

- pokazuje potrebnu pažnju u zastupanju,
 - briljivo štiti interese stranke,
 - nastoji da svojim procesnim ponašanjem stranci ne pričini štetu
- Da plati parnične troškove koje je prouzrokovao svojom krivicom

Zastupnik ne odgovara za uspeh u parnici!

Zastupnik odgovara za štetu koju stranci pričini svojim skrivljenim, nepravilnim i nesavesnim radom

Zastupnik nije stranka ali je često identifikovan sa strankom

Da je to tako, vidljivo je, npr. iz sledećih pravila:

- Kad izvodi dokaz saslušanjem stranke, sud sasluša njenog zakonskog zastupnika
- Ako zakonski zastupnik umre ili prestane njegovo ovlašćenje za zastupanje, sud prekida postupak
- Sudija ne može suditi ako se sa zastupnikom stranke nalazi u bračnom, vanbračnom ili srodničkom odnosu, koji ukazuje na njegovu moralnu zainteresovanost...

Dejstvo parničnih radnji zastupnika

Sve parnične radnje koje zastupnik u toku parnice preduzima, odnosno koje su prema zastupniku preduzete, proizvode neposredno dejstvo prema zastupanoj stranci

Uslovi:

- o **da je zastupnik legitimisan za zastupanje i**
- o **da su radnje koje preduzima u granicama njegovog ovlašćenja za zastupanje**

**Zastupnik ostaje izvan posledica svog delovanja
– sve posledice pogadjaju samu stranku!**

Ovlašćenja zakonskog zastupnika

Regulisana čl. 78. ZPP

- **Generalno, može preduzimati sve radnje u postupku**
- **Posebnim propisima može biti predviđeno da za preduzimanje nekih radnji zakonski zastupnik mora imati posebno ovlašćenje (npr. za podizanje tužbe, povlačenje tužbe, sklapanje poravnanja..).**
 - **zakonski zastupnik mora dokazati postojanje ovog ovlašćenja, i to prilikom samog preduzimanja takve radnje**

Vrste zastupnika

- Zastupništvo u parnici, s obzirom na dejstvo, uvek je isto
- Razlikuju se samo:
 - osnov ovlašćenja za zastupanje
 - način postavljanja zastupnika

Tri kategorije zastupnika:

- Zakonski zastupnici
- Zastupnici pravnih lica
- Punomoćnici

Zakonski (nužni) zastupnici

- Zajednički naziv za zastupnike koji u parnici zastupaju parnično nesposobne stranke ili stranke koje su iz drugih razloga u nemogućnosti da same štite svoje interese u parnici

Ko određuje zakonskog zastupnika stranci?

- uvek neko različit od stranke:

- zakonodavac
- nadležni upravni organ
- izuzetno – sud

Ko su zakonski zastupnici?

- Roditelji
- Staratelj
- Kolizijski zastupnik deteta
- Likvidator i stečajni upravnik
- Privremeni zastupnik
- Zastupnik za primanje pismena

Privremeni zastupnik

curator ad litem, curator ad actum

- Zastupnik koga tuženom postavlja prvostepeni sud svojim rešenjem i koji funkciju zastupnika obavlja u konkretnoj parnici i u ograničenom vremenskom trajanju
- **Opšti uslovi (čl. 79. ZPP):**
 - ✿ Ako su ispunjeni materijalnopravni uslovi da se tuženom postavi zakonski zastupnik
 - ✿ Ako sud oceni da bi postupak za postavljanje zakonskog zastupnika pred organom starateljstva dugo trajao
 - ✿ Ako sud oceni da bi, zbog dugog trajanja postupka, za jednu ili obe stranke mogle da nastanu štetne posledice

PROVREMENOGI ZASTUPNIKA POSTAVLJA SUD PO
REDOSLEDU SA SPISKA ADVOKATA KOJI SUDU DOSTAVLJA
ADVOKATSKA KOMORA

Slučajevi u kojima sud tuženom postavlja privremenog zastupnika

U tekstu ZPP (čl. 79. st. 2) navedeni su karakteristični slučajevi u kojima se tuženom postavlja privremeni zastupnik

- ako tuženi nije parnično sposoban, a nema zakonskog zastupnika
- ako postoje suprotini interesi tuženog i njegovog zakonskog zastupnika
- ako obe stranke imaju istog zakonskog zastupnika
- ako je prebivalište, odnosno boravište tužnog nepoznato, a nema punomoćnika
- ako se tuženi ili njegov zakonski zastupnik nalaze u inostranstvu, nemaju punomoćnika u zemlji, a dostavljanje se nije moglo izvršiti

Prema ZPP, sud može postaviti privremenog zastupnika i pravnom licu, odnosno preduzetniku.

Kad je sud dužan da javno oglasi postavljanje privremenog zastupnika?

- Kad je boravište tuženog nepoznato
- Kad se tuženi, odnosno njegov zakonski zastupnik nalaze u inostranstvu

Kakva su ovlašćenja privremenog zastupnika?

Ima sva prava i dužnosti zakonskog zastupnika

Kada prestaju ovlašćenja privremenog zastupnika?

- Kad se stranka, odnosno njen punomoćnik pojave pred sudom
- Kad organ starateljstva izvesti sud da je postavio stalnog zakonskog zastupnika tuženom

Tema za diskusiju

Da li je pravilo kojim je sud ovlašćen da samo tuženom postavi privremenog zastupnika diskriminatorско?

JESTE - argumeti pro et contra

NIJE - argumeti pro et contra...

U delu literature izražen je stav da ne postoje smetnje da sud postavi privremenog zastupnika i tužiocu, u slučajevima kad tužilac ne može da izdejstvuje postavljanje zakonskog zastupnika pred organom starateljstva, uprkos tome što je zakonom predviđeno da se privremeni zastupnik postavlja tuženom.

DA LI JE PRIHVATLJIV OVAKAV STAV?

Zakonski zastupnik za primanje pismena

- **Zakonski zastupnik za preduzimanje samo jedne radnje - prijem pismena**
- **Tri slučaja predviđena ZPP:**
 - **Treće lice kome, po ZPP, dostavljač može predati pismo umesto adresatu**
(odrasli član domaćinstva, kolega sa posla, odrasli član domaćinstva advokata koji posao obavlja u stanu)
 - **Lice koga sud postavlja da primi pismo umesto stranke, odnosno njenog zakonskog zastupnika, koji se nalaze u inostranstvu**
 - **Suparničar koga je sud imenovao da u ime i za račun ostalih suparničara prima pisma**

Kako sud postupa ako utvrdi da zakonski zastupnik lica pod starateljstvom ne pokazuje potrebnu pažnju u zastupanju?

Zastaje sa postupkom, obaveštava o tome organ starateljstva i predlaže da organ starateljstva postavi drugog zakonskog zastupnika

Odredbama ZPP ovo pravilo je izričito predviđeno samo u pogledu staratelja.

Pitanje: da li bi, po vašem mišljenju, sud na isti način trebalo da postupi i u odnosu na roditelje kao zakonske zastupnike

Sankcije zbog nepravilnosti u zastupanju

Sud ex officio vodi računa o pravilnosti zastupanja jer se radi o jednoj procesnoj pretpostavci

- **Zakonski zastupnik stranke dužan je da dokaže svoje zastupničko svojstvo već prilikom preduzimanja prve radnje u postupku i da podnese posebno ovlaštenje kad je za preduzimanje određenih radnji u postupku to potrebno.**
- **Ako sud primeti da stranku ne zastupa njen zakonski zastupnik ili da zakonski zastupnik nema ovlaštenje za preduzimanje neke radnje, preduzima mere za otklanjanje nedostatka. Ako se nedostaci ne otklone – sud ukida sve preduzete radnje i tužbu odbacuje**
- **Ako u toku parnice parnično nesposobnu stranku nije zastupao zakonski zastupnik ili zakonski zastupnik nije imao ovlaštenje za preduzimanje radnje, a taj nedostatak nije saniran naknadnim odobrenjem radnje – odluka je nezakonita i može se pobijati pravnim lekovima.**

Zastupnici pravnih lica

- Pravna lica su stranački i parnično sposobna
- Pravna lica nemaju faktičku sposobnost za preduzimanje parničnih radnji jer je suština radnji u aktivnom telesnom držanju tako da ovu sposobnost imaju samo fizička lica
- Zastupnici pravnih lica su fizička lica koja u ime i za račun pravnog lica preduzimaju parnične radnje – to su organi pravnih lica
- Organi pravnih lica – sredstvo transmisije u ispoljavanju volje pravnog lica
- Koji će organ zastupati pravno lice, određeno je zakonom, statutom ili drugim aktom pravnog lica

Zastupnici privrednog društva

- Privredno društvo zastupa lice određeno osnivačkim aktom ili posebnom odlukom
- Ovlašćenja zastupnika privrednog društva utvrđena su osnivačkim aktom, ugovorom ortaka ili članova društva, statutom ili odlukom nadležnog organa društva, uključujući i mogućnost da ovim aktima budu predviđena izvesna ograničenja (npr. da pojedine radnje mogu biti preduzete samo uz saglasnost nekog drugog organa).
- Privredno društvo nad kojim je otvoren stečajni postupak gubi parničnu sposobnost i njega zastupa stečajni upravnik

Kako se legitimiše zastupnik preduzeća?

- Izvodom iz sudskog registra
- Ličnom ispravom

Da li zastupnik preduzeća mora lično voditi parnicu?

- NE, - može preneti ovlašćenje za punomoćnika

Zadatak

Direktor DOO “Metalkop” potpisao je punomoćje kojim je ovlastio Dragana Milojevića, diplomiranog pravnika zaposlenog u preduzeću, da u ime preduzeća sklopi ugovor o kupoprodaji mašine za zavarivanje sa preduzećem “Monter”. Zbog neispravnosti kupljene mašine, preduzeće “Metalkop” prinudjeno je da pokrene parnicu za raskid ugovora o kupoprodaji. Tužbu je sastavio Dragan Milojević i sebe označio kao punomoćnika preduzeća, pozivajući se na punomoćje dato za zaključenje pravnog posla?

Pitanje: da li je Dragan ispravno postupio?

Zastupnici drugih pravnih lica

Odredjeni odgovarajućim zakonima i drugim opštim aktima

(zakoni o ustanovama, o fondovima, o udruženjima, o organizacijama...)

Ko zastupa Republiku Srbiju i njene teritorijalne jedinice?

Javni pravobranilac - zastupnik po zakonu – ex lege

Ko zastupa političke partije?

Ko zastupa udruženja građana (nevladine organizacije)?

Voljni zastupnik - punomoćnik

- Lice koje zastupa stranku u parnici na osnovu ovlašćenja koje je dobilo od same stranke, njenog zakonskog zastupnika, odnosno zastupnika pravnog lica.

Punomoćje

Punomoćje u materijalnom smislu - ovlašćenje za zastupanje

Punomoćje u procesnom smislu - isprava o punomoćju

Izdavanje punomoćja – nije parnična radnja

Kako ugovor o punomoćju proizvodi dejstvo u parnici?

– preko parnične radnje - predajom sudu isprave o punomoćju

Prema ZPP, ne postoji mogućnost da stranka izda parnično punomoćje davanjem izjave na zapisnik

PUNOMOĆJE

Ovlašćujem Simu Brankovića, advokata iz Niša, ul. Prilepska br. 29, da me zastupa kao tužioca u parnici za isplatu duga protiv tuženog Dragana Protića.

U Nišu, 28. 10. 2011.

Vlastodavac
Goran Mirković

G. Mirković

Ko može biti punomoćnik?

- ZPP 2011 - Isključivo advokat – čl. 85. ZPP
- Diskusija - Da li pravilo po kome punomoćnik može biti samo advokat ugrožava standarde pravičnog suđenja?
- Odluka Ustavnog suda IY3-51/2012 od 23.05.2013.
- Izmena čl. 85. ZPP.

Ko može biti punomoćnik

Novelirani čl. 85. ZPP

- **Punomoćnik fizičkog lica** može biti: advokat, krvni srodnik u pravoj liniji, brat, sestra ili bračni drug i predstavnik službe pravne pomoći jedinice lokalne samouprave koji je diplomirani pravnik sa položenim pravosudnim ispitom.
- **Punomoćnik zaposlenog u parnici iz radnog odnosa** može biti i **predstavnik sindikata** čiji je zaposleni član, pod uslovom da je diplomirani pravnik sa položenim pravosudnim ispitom.
- Punomoćnik pravnog lica može biti advokat, kao i diplomirani pravnik sa položenim pravosudnim ispitom koji je u radnom odnosu u tom pravnom licu.
- Punomoćnik mora biti potpuno poslovno sposobno lice.
- Stranku mora da zastupa advokat u postupku po vanrednim pravnim lekovima, izuzev ako je sama advokat.

Obim punomoćja

Obim ovlašćenja punomoćnika može biti različit:

- **Parnični punomoćnik**
- **Punomoćnik za preduzimanje pojedinih parničnih radnji**
- **Generalni punomoćnik (zastupa stranku u svim parnicama pred odredjenim sudom)**

**Obim ovlašćenja punomoćnika određuje sama stranka
Ako to ne učini, primenjuju se pravila iz čl. 89. ZPP**

Ovlašćenja parničnog punomoćnika

- **Prema čl. 89. ZPP, ako stranka nije bliže odredila obim ovlašćenja, advokat je, na osnovu punomoćja, ovlašćen da u parnici:**
- preduzima sve radnje u postupku (sa podnese i povuče tužbu, prizna ili se odrekne tužbenog zahteva, zaključi poravnanje, izjavi i odrekne se ili odustane od pravnog leka , predlaže izdavanje privremenih mera;
- podnosi predlog za izvršenje ili za obezbeđenje i da preduzima potrebne radnje u postupku povodom takvog zahteva;
- od protivne strane primi i naplati dosuđene troškove.

Besplatni punomoćnik

- Zastupnika koga postavlja predsednik suda ukoliko je sud usvojio zahtev stranke za postavljanje besplatnog punomoćnika (čl. 170. ZPP)
- Uslovi:
 - Da je stranka oslobođena prethodnog plaćanja troškova postupka
 - Da je sud priznao pravo na besplatnu pravnu pomoć zbog toga što je ocenio da je to nužno radi zaštite prava stranke ili zato što je to propisano posebnim zakonom
- Koga predsednik suda postavlja za besplatnog punomoćnika?
 - Advokata po redosledu sa liste advokata koju sudu dostavlja advokatska komora (čl. 81. ZPP)

Supstitucija (zamena)

- Prenošenje punomoćnikovih ovlašćenja za zastupanje u parnici ili za preduzimanje pojedinih parničnih radnji na drugo lice

Punomoćnik je zakonom ovlašćen da svoje punomoćje prenese na drugog advokata, da drugog advokata ovlasti da preduzme neku radnju i bez izričitog ovlašćenja i saglasnosti stranke (čl. 89. ZPP).

Prema ZPP, punomoćnika koji je advokat može zamenjivati advokatski pripravnik koji je kod njega zaposlen samo ako punomoćje sadrži takvu supstitucionu klauzulu, izuzev u postupku po pravnom leku (čl. 88. ZPP)

Punomoćnik bez punomoćja

Lice koje je ovlašćeno za zastupanje ali nema ispravu o punomoćju

- **Prestanak pravnog lica - punomoćnik preduzima procesne radnje koje ne trpe odlaganje - još mesec dana**
- **Smrt stranke - punomoćnik advokat preduzima procesne radnje koje ne trpe odlaganje - još mesec dana**
- **Smrt, poslovna nesposobnost ili razrešenje dužnosti zakonskog zastupnika - punomoćnik advokat preduzima procesne radnje koje ne trpe odlaganje - još mesec dana**

Pseudo-punomoćnik (*falsus procurator*)

- **Lice koje nema ovlašćenje za zastupanje i legitimiše se lažnom ispravom o punomoćju**
- **Stranka može da odobri sve ili samo neke radnje koje je lažni punomoćnik preduzeo**

Pitanja:

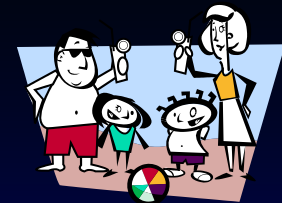
- Da li stranka gubi pravo da sama preduzima parnične radnje kad angažuje punomoćnika?
- Koliko punomoćnika stranka može angažovati?
- Može li visina nagrade advokatu biti zavisna od uspeha u parnici?
- Može li stranka da izmeni i opozove radnje koje je preduzeo punomoćnik?
- Advokat je priznao jednu činjenicu, a stranka je kasnije tu činjenicu osporila. Da li će se izvoditi dokaz o istinitosti ove činjenice?

Pitanje

- U tužbi kojom je pokrenuta parnica za naknadu štete kao tužilac je označen maloletni Dušan Simić, star 3 godine, a kao zakonski zastupnik tužioca njegov deda, otac njegove majke koja je maloletna.
- Da li je deda ovlašćen da zastupa maloletnog Dušana Simića dok njegova majka ne postane punoletna, odn. dok ne bude sproveden postupak emancipacije?

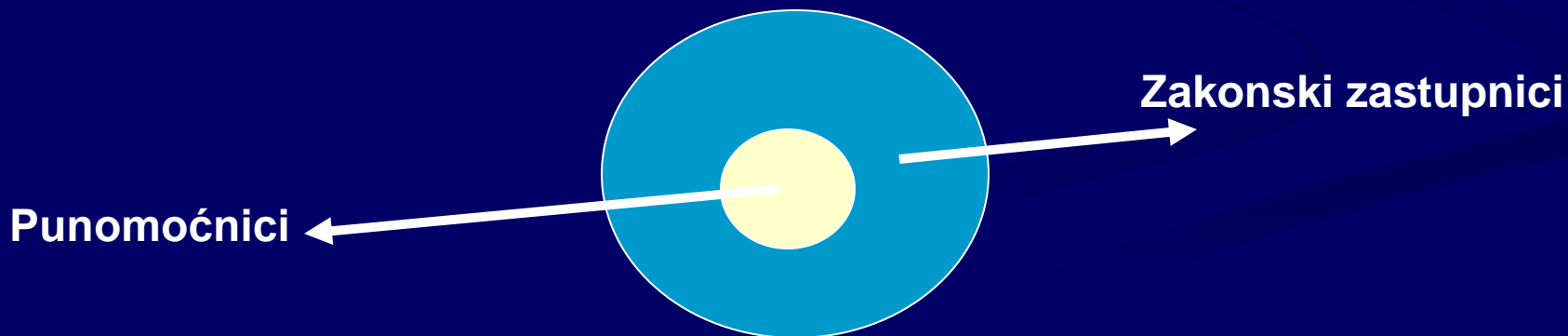
Zadatak

- Tuženi je saznao da je na ročištu za glavnu raspravu njegov punomoćnik, advokat, priznao tužbeni zahtev i da je sud doneo presudu na osnovu priznanja. Presuda još nije izradjena i dostavljena tuženom. Iako je advokat bio ovlašćen na preduzimanje ove radnje, tuženi smatra da je radnja nepovoljna za njega i da mu nanosi štetu
- Pitanja:
 - Da li tuženom stoje na raspolaganju neki procesni instrumenti kojima može sprečiti izradu ove odluke?
 - Da ste tuženi, kako biste postupili u ovakvoj situaciji?
 - Da li bi situacija bila drukčija da je tuženi bio prisutan na ročištu na kome je njegov punomoćnik priznao tužbeni zahtev

Roditelji kao zastupnici deteta?

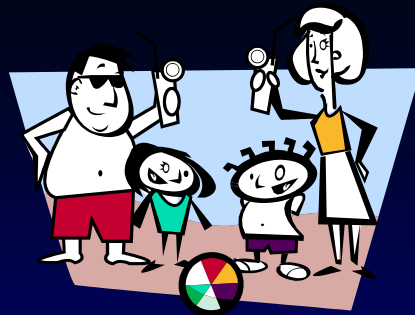
- PZ poznaje dve uloge roditelja kao zastupnika deteta (čl. 72.PZ):
 - roditelji kao zakonski zastupnici deteta
 - roditelji kao voljni zastupnici deteta (punomoćnici) – nova kategorija zastupnika - “**zakonski voljni zastupnik**”
- U vodjenju postupaka o pravnim stvarima koje su izvan granica poslovne sposobnosti deteta, dete zastupaju njegovi roditelji kao **zakonski zastupnici**
- U vodjenju postupaka o pravnim stvarima koje su u okviru poslovne sposobnosti deteta, roditelji su, po samom zakonu, **voljni zastupnici deteta** – osnov ovlašćenja za zastupanje nije izjava volje deteta već sam zakon.

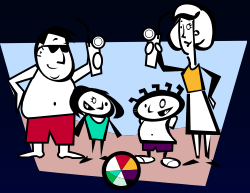
Pitanja:

- ✿ **Da li roditelj koji u parnici zastupa dete kao voljni zastupnik treba da podnese ispravu o punomoćju?**
- ✿ **Da li je dete ovlašćeno da određuje obim procesnih ovlašćenja roditelja kao svog voljnog zastupnika?**
- ✿ **Da li se razlikuje procesni položaj roditelja kao zakonskog zastupnika i kao voljnog zastupnika?**
- ✿ **Da li je dete ovlašćeno da dopuni, opozove ili izmeni parnične radnje koje je preduzeo njegov roditelj kao voljni zastupnik?**

Ko zastupa dete u parnicama u kojima je ono stranka?

- Parnice koje se vode između deteta i trećih lica
- Parnice koje se vode između deteta roditelja

Parnice koje se vode između deteta i trećih lica

Dete zastupaju roditelji kao zakonski, odn. voljni zastupnici

• Oba roditelja, kad zajednički vrše roditeljsko pravo

- U tužbi treba da budu označena oba roditelja kao zastupnici deteta,
- Sud prilikom pozivanja roditelja na ročište treba da im stavi do znanja da je zastupanje punovažno ako se na raspravi pojavi samo jedan od njih
- Parnične radnje su punovažne i kad ih preduzima samo jedan roditelj jer se smatra da se drugi unapred saglasio sa radnjama koje roditelj preduzima.
- Kako sud treba da postupi ukoliko među roditeljima nema saglasnosti oko preduzimanja parničnih radnji?
 - da o tome obavesti organ starateljstva, koji u okviru ovlašćenja u obavljanju korektivnog nadzora (čl. 80. PZ) preduzima odgovarajuće mere
 - da detetu postavi privremenog zastupnika (čl. 266. st. 2. PZ)

• Onaj roditelj koji samostalno vrši roditeljsko pravo

Parnice koje se vode izmedju deteta kao tužioca i roditelja

Tri različite situacije:

Dete je pokrenulo parnicu samo protiv jednog roditelja, pri čemu oba roditelja vrše roditeljsko pravo

Dete zastupa drugi roditelj, pod uslovom da on i dete nisu u različitim procesnim ulogama i da izmedju njih ne postoje suprotni interesi

Dete je pokrenulo parnicu protiv onog roditelja koji samostalno vrši roditeljsko pravo

Pošto su dete i roditelj koji ga zastupa u različitim procesnim ulogama, sud je dužan da detetu postavi privremenog zastupnika, ako prethodno, na zahtev deteta, nije postavljen kolizioni zastupnik (čl. 265. i 266. PZ).

Dete je pokrenulo parnicu protiv oba roditelja

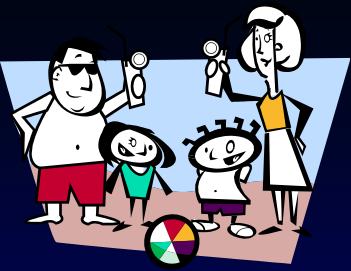
Sud je dužan da detetu postavi privremenog zastupnika, ako prethodno, na zahtev deteta, nije postavljen kolizioni zastupnik (čl. 265. i 266. PZ).

Zadatak:

Pošto je napunilo 15 godina, dete koje je bilo povereno ocu odlučilo da živi sa majkom i pokrenulo je parnicu za tzv. izmenu odluke o vršenju roditeljskog prava, tražeći od suda da bude povereno majci.

- **Da li je uopšte potrebno da sud donosi odluku, s obzirom da dete o tome samostalno odlučuje posle 15. godine?**
- **Ko će biti stranke u ovoj parnici?**
- **Da li je dete parnično sposobno u ovoj parnici?**
- **Ako dete nije parnično sposobno, ko će zastupati dete u parnici?**

Zadatak:

Posle prestanka vanbračne zajednice, odlukom suda vršenje roditeljskog prava povereno je ocu deteta. U parnici za naknadu neisplaćene zarade, koju je dete staro 16 godina pokrenulo protiv poslodavca, u tužbi je kao zakonski zastupnik deteta označena majka deteta sa kojom dete faktički živi od svoje 15. godine, mada odluka o vršenju roditeljskog prava nije izmenjena.

- Da li je dete parnično sposobno u ovoj parnici?
- Ko ima pravo i dužnost da zastupa dete u ovoj parnici?
- Kakav je položaj zastupnika deteta - da li se radi o zakonskom ili o voljnom zastupniku?
- Kako sud treba da postupi u ovom slučaju?

Nezavisna pravna reprezentacija deteta - zastupanje deteta u slučaju kolizije interesa

Član 265 Porodičnog zakona

- Ako između deteta i njegovog zakonskog zastupnika postoje suprotni interesi, dete zastupa kolizijski staratelj.
- Dete koje je navršilo 10. godinu života i koje je sposobno za rasuđivanje može samo odnosno preko nekog drugog lica ili ustanove zatražiti od organa starateljstva da mu postavi kolizijskog staratelja.
- Dete koje je navršilo 10. godinu života i koje je sposobno za rasuđivanje može samo odnosno preko nekog drugog lica ili ustanove zatražiti od suda da mu postavi privremenog zastupnika zbog postojanja suprotnih interesa između njega i njegovog zakonskog zastupnika.

Nezavisna pravna reprezentacija deteta

Potreba za nezavisnom pravnom reprezentacijom deteta postoji u slučaju kolizije interesa deteta i njegovog zakonskog zastupnika, kao i u situacijama kad roditelji, kao zakonski zastupnici, ne zastupaju dete na odgovarajući način

Postavljanje privremenog zastupnika od strane suda

Postavljanje kolizijskog staratelja od strane organa starateljstva

Privremeni zastupnik deteta, koga postavlja sud, njegov je zakonski zastupnik, koji osnov za zastupanje crpi iz odluke suda

Postavljanje privremenog zastupnika na zahtev deteta, koji je dete uputilo sudu samostalno ili preko drugog lica ili ustanove pre ili u toku postupka

Postavljanje privremenog zastupnika po službenoj dužnosti (čl. 266. st. 2. PZ)

Postupak za postavljanje privremenog zastupnika

Ima karakter vanparničnog postupka

- Može se voditi kao osnovni postupak, pre pokretanja parnice, ili kao adhezioni postupak, u toku postupka u parnici
- Kad je pred sudom pokrenut postupak za postavljanje privremenog zastupnika, sud je dužan da najpre utvrdi uzrast deteta i ispita njegovu sposobnost za rasudjivanje
- U ovom postupku dete je procesno sposobno.
- Detetu se može postaviti privremeni zastupnik bez obzira na to u kojoj se stranačkoj ulozi nalazi

Pitanja:

- Da li je sud dužan da sasluša roditelje kao zakonske zastupnike deteta pre nego što odluči o postavljanju privremenog zastupnika?
- Ko sud treba da postupi ako je postupak za postavljanje privremenog zastupnika pokrenulo dete mlađe od 10 godina, odn. dete koje nije sposobno za rasudjivanje?
- Da li sud može da postavi privremenog zastupnika detetu ako dete zastupa advokat koga je angažovao roditelj deteta?
- Koga sud postavlja za privremenog zastupnika deteta? (važi li čl. 79. st. 1. ZPP?)

Postupak za postavljanje kolizijskog staratelja

Ima karakter upravnog postupka

Organ starateljstva dužan da najpre utvrdi uzrast deteta i ispita njegovu sposobnost za rasudjivanje

U ovom postupku dete je procesno sposobno.

Koga organ stareteljstva postavlja za privremenog zastupnika deteta? (važi li čl. 79. st. 1. ZPP?)

Posebna prava i dužnosti kolizijskog zastupnika

- **Ako kolizijski staratelj ili privremeni zastupnik utvrdi da on zastupa dete koje je sposobno da formira mišljenje, dužan je:**
 - **1. da se stara da dete blagovremeno dobije sva obaveštenja koja su mu potrebna;**
 - **2. da detetu pruži objašnjenje koje se tiče mogućih posledica akta koji on preduzima;**
 - **3. da prenese sudu mišljenje deteta, ako dete nije neposredno izrazilo mišljenje pred sudom,**
 - **osim ako bi to očigledno bilo u suprotnosti sa najboljim interesom deteta.**

Član 267. PZ